

Didaktik, 10 hp*Didactics, 10 credits*

Kurskod	15DID60
Forskarutbildningsämne	Pedagogik
Institution/motsvarande	Institutionen för humaniora och pedagogik
Tillämpas fr.o.m.	2026-08-31
Fastställd	2026-08-10
Senast ändrad	
Beslutsfattare	Prefekt

1 Kursens innehåll

Kursen ger en översikt över den didaktiska forskningens idéhistoria, utveckling och dess olika perspektiv på undervisning och lärande. Vidare behandlas forskningsansatser, teorier, modeller och typologier som är centrala i såväl nationell som internationell didaktisk forskning. I kursen ingår en fördjupning av forskning inom det egna ämnes-/temadidaktiska området och utveckling av det egna didaktiska forskningsprojektet

2 Mål**2.1 Kursens roll i utbildningen**

Kursen ska huvudsakligen avse följande examensmål för utbildningen på forskarnivå enligt högskoleförordningen (HF), nämligen att doktoranden ska visa

Kunskap och förståelse

- brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet (del av mål 1)
- djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet (del av mål 1)

Färdighet och förmåga

- förmåga till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer (del av mål 3)
- förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar (del av mål 4)
- förmåga att granska och värdera forskning och andra kvalificerade uppgifter (del av mål 4)

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet (del av mål 9)

Numreringen av målen är densamma som i den allmänna studieplanen.

2.2 Kursens mål

För godkänt betyg ska doktoranden visa

- brett kunnande inom och en systematisk förståelse av det didaktiska kunskaps- och forskningsområdet,
- förmåga att kunna urskilja och karaktärisera olika nationella och internationella ansatser och inriktningar inom didaktisk forskning och förstå deras skilda grundläggande antaganden och kunskapsintressen,
- kunskap om den didaktiska forskningen inom det egna ämnes- eller temaområdet, och förmåga att kritiskt värdera kunskapsbildningen inom området, och
- förmåga att identifiera och formulera en didaktisk frågeställning

3 Kurslitteratur och andra läromedel

I kursen används följande kurslitteratur och andra läromedel.

Andersson, Pernilla (2019). *Transaktionella analyser av undervisning och lärande: SMED-studier 2006–2018*. Rapporter i pedagogik 22. Örebro universitet.
<https://www.oru.se/contentassets/a9223a988167438cb1dd78e959ba2aca/transaktionella-analyser-av-undervisning-och-larande.pdf>

Bengtsson, Jan (1997). Didaktiska dimensioner. Möjligheter och gränser för en integrerad didaktik. *Pedagogisk forskning i Sverige*, 2(4), 241–261. <https://www.pedagogiskforskning.se/wp-content/uploads/2012/11/bengtsson.pdf>

Bergh, Andreas & Wahlström, Ninni (2018). Conflicting goals of educational action – a study of teacher agency from a perspective of transactional realism. *Curriculum Journal* 29(1), 134–149.

Björkvall, A., & Jacquet, E. (2014). Skrivande och textskapande med datorer i högstadiet: Ett ekologiskt perspektiv på möjligheter och utmaningar med ”en-till-en”-projekt. *Viden om læsning* (16), 18–27. https://www.videnomlaesning.dk/media/1502/16_anders-bjorkvall_ewa-jacquet.pdf

Björkvall, A., & Melander, I. (2025). Getting Rid of ‘Either Or’ in Processes of Digitalization and De-Digitalization of Schools? The Digital Pencil as Boundary Object. *Seychelles Research Journal* (SRJ), 7 (Special Conference Issue), 7-29. <https://seychellesresearchjournal.com/wp-content/uploads/2025/08/gettin1.pdf>

Björklund, Camilla & Ahlskog-Björkman, Eva (2017). Approaches to teaching in thematic work: Early childhood teachers’ integration of mathematics and art. *International Journal of Early Years Education*, 25(2), 98-111. <https://doi.org/10.1080/09669760.2017.1287061>

Bladh, Gabriel, Stolare, Martin & Kristiansson, Martin (2018). Curriculum principles, didactic practice and social issues: Thinking through teachers’ knowledge practices in collaborative work. *London Review of Education* 16 (3), 398–413

Brante, Göran (2016). Allmän didaktik och ämnesdidaktik – en inledande diskussion kring gränser och anspråk. *Nordisk Tidskrift för Allmän Didaktik*, 2(1), 52–68.

Carlgren, I. M. (2020). The knowledge machinery and claims in learning study as paedecutal research. *International Journal for Lesson and Learning Studies*, 9(1), 18-30.

Confrey, J. (2006). The evolution of design studies as methodology. In R. K. Sawyer (Ed.), *The Cambridge Handbook of the Learning Sciences* (pp. 135–151). Cambridge University Press. (Tillhandahålls av undervisande lärare).

Confrey, J. (2006). The evolution of design studies as methodology. In R. K. Sawyer (Ed.), *The Cambridge Handbook of the Learning Sciences* (pp. 135–151). Cambridge University Press.

Friesen, Norm (2018). Continuing the dialogue: curriculum, Didaktik and theories of knowledge, *Journal of Curriculum Studies*, 50:6, 724-732.

Frohn, J. (2025). Modelling inclusive education: The Didactic Model for Inclusive Teaching and Learning as a heuristic for inclusion research and teacher education. *Journal of Research in Special Educational Needs*, 25(3), 514–526. <https://doi.org/10.1111/1471-3802.12741>

Gravemeijer, K., & Cobb, P. (2006). Design research from a learning design perspective. In J. Vanden Akker, K. Gravemeijer, S. McKenney, & N. Nieveen (Eds.), *Educational design research* (pp. 17–51). Routledge. <https://www.koenogravemeijer.nl/wp-content/uploads/2023/06/2013-Gravemeijer-Cobb-design-research-from-the-learning-design-perspective-.pdf>

Gravemeijer, K., Bowers, J. & Stephan, M. (2003). A hypothetical learning trajectory on measurement and flexible arithmetic. *Journal for Research in Mathematics Education Monograph Series*, 12, 51-66 <https://www.jstor.org/stable/30037721>

Gyberg, P. & Löfgren, H. (2016). Knowledge outside the box – sustainable development education in Swedish schools. *Educational Research*, 58(3), 283-299. <https://doi.org/10.1080/00131881.2016.1207871>

Hopmann, Stefan (2007). Restrained teaching: The common core of didaktik. *European Educational Research Journal*, 6(2), 109–124. <https://doi.org/10.2304/eej.2007.6.2.109>

Hopmann, Stefan (2015). ‘Didaktik meets Curriculum’ revisited: historical encounters, systematic experience, empirical limits. *Nordic Journal of Studies in Educational Policy*, 1, 27007, 14–21. <https://doi.org/10.3402/nstep.v1.27007>

Klafki, W. (1995). Didactic analysis as the core of preparation of instruction. *Journal of Curriculum Studies*, 27(1), 13–30. <https://doi.org/10.1080/0022027950270103>

Lindgren, Robin (2026). The act of teaching in student-centred Physical Education: The case of enacting the practising model in Swedish secondary school. Artikelmanus (artikel 3) i avhandlingen *The educational value of pedagogical models in physical education – A didaktik perspective*. Örebro Studies in Sport Science 43 and Örebro Studies in Educational Sciences with an Emphasis on Didactics 25. <https://oru.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A2021802&dswid=5114>

Lindstrand, F. (2021). A Semiotic and Design Oriented Approach to Affordances. I: L. Björklund Boistrup & S. Selander (red.), *Designs for Research, Teaching and Learning: A Framework for Future Education*. London: Routledge. 15 s. <https://www.taylorfrancis.com/chapters/oa-edit/10.4324/9781003096498-3/semiotic-design-oriented-approach-affordance-fredrik-lindstrand?context=ubx&refId=bba44ad4-9531-4b2f-b940-24c46a93e6be>

Marton, F. (1986). Didaktik, några avgränsningar. I F. Marton. (Red.), *Fackdidaktik. Volym I: Principiella överväganden. Yrkesförberedande ämnen*. (s 55–76). Studentlitteratur. (Tillhandahålls av undervisande lärare).

Miyamoto, Y. (2022). Wilhelm von Humboldt’s Bildung theory and educational reform: Reconstructing Bildung as a pedagogical concept. *Journal of Curriculum Studies*, 54(1), 1–17. <https://doi.org/10.1080/00220272.2021.1949750>

Moody, Z., Gawlicz, K., Gillett-Swan, J., Perry-Hazan, L., & Quennerstedt, A. (2025). A theory of children’s human rights education. *European Educational Research Journal*, 14749041251378172. <https://doi.org/10.1177/14749041251378172>

- Moody, Z., Quennerstedt, A., & Gillett-Swan, J. (2026). Educational issues in children's rights studies—a systematic research synthesis. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 1-17. <https://doi.org/10.1080/00313831.2026.2662240>
- Nyberg, Gunn (2018). Att urskilja och erfara sitt sätt att springa – kan elever lära sig det i idrott och hälsa? *Forskning om undervisning och lärande*, 1(6), 43-63. <https://publicera.kb.se/forskul/article/view/27409>
- Quennerstedt, Ann (red) (2019a). Att undervisa om barns mänskliga rättigheter i förskolan och skolan. Utbildningens syften, innehåll och arbetsmetoder. Rapporter i pedagogik 22. Örebro: Örebro universitet. <http://oru.diva-portal.org/smash/get/diva2:1301334/FULLTEXT01.pdf>
- Quennerstedt, A., Gawlicz, K., Duda, D., & Francia, G. (2025). The elusive content of children's human rights education. *Journal of Curriculum Studies*, 1-23. <https://doi.org/10.1080/00220272.2025.2578739>
- Uljen, M. (2023). Bildung-centred non-affirmative school didactics. In M. Uljen (Ed.), Non-affirmative theory of education and Bildung, *Educational Governance Research*, Vol. 20, pp. 95–132). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-031-30551-1_5
- Schneuwly, B. (2011). Subject Didactics—An Academic Field Related. *Beyond fragmentation: Didactics, learning and teaching in Europe*, 275. https://www.researchgate.net/publication/333578620_Subject_Didactics_-_An_Academic_Field_Related_to_the_Teacher_Profession_and_Teacher_Education
- Selander, S. (2021). Designs in and for learning—a theoretical framework. I: L. Björklund Boistrup & S. Selander (red.), *Designs for Research, Teaching and Learning: A Framework for Future Education*. London: Routledge. 22 s. <https://www.taylorfrancis.com/chapters/oa-edit/10.4324/9781003096498-1/designs-learning%E2%80%94a-theoretical-framework-staffan-selander?context=ubx&refId=cfbe838c-2288-4084-b578-0afedb06e2b3>
- Sjödahl, A., & Eckert, A. (2025). Young Students' Enactment Patterns in Visual Programming—'plan-driven' or 'in-the-moment'. *International Journal of Child-Computer Interaction*, 100789. [10.1016/j.ijcci.2025.100789](https://doi.org/10.1016/j.ijcci.2025.100789)
- Stephan, M. & Cobb, P. (2003). The methodological approach to classroom-based research (pp. 36-50). *Journal for Research in Mathematics Education Monograph*, 12, 36-50. <https://www.jstor.org/stable/30037720>
- Sund, Louise & Öhman, Johan (2023). A transactional model of moral learning – How to challenge unsustainable denials. *Environmental Education Research*, 29(10), 1402–1416. <https://doi.org/10.1080/13504622.2023.2198174>
- Sveider, C., Thorsten, A. Samuelsson T (2024) Undervisning som utvecklar elevers förmåga att förstå likvärdiga bråk. *Forskning om undervisning och lärande*, vol. 12, nr 3, 2024, 39–59. <https://publicera.kb.se/forskul/article/view/26656/25663>
- The Design-Based Research Collective (2003). Design-based research: An emerging paradigm for educational inquiry. *Educational Researcher*, 5-8, 32(1), <https://doi.org/10.3102/0013189X032001005>
- Thorsten, A. (2025) Jag har ju bilder i huvudet så då försöker jag beskriva så mycket jag kan”– hur elever erfar beskrivningar i berättelser och vad undervisningen behöver synliggöra. *Forskning om undervisning och lärande*, vol. 13, nr 1, 2025, 69–88. <https://publicera.kb.se/forskul/article/view/19339/27322>
- Vallberg Roth, A-C., & Holmberg, Y. (2019). Undervisning i relation till omsorg och lärande i förskola: Flerstämmig undervisning och didaktisk (o)takt? *Pedagogisk forskning i Sverige*, 24(2), 29–56.

Hopmann, Stefan (2015). 'Didaktik meets Curriculum' revisited: historical encounters, systematic experience, empirical limits. *Nordic Journal of Studies in Educational Policy*, 1, 27007, 14–21. <https://doi.org/10.3402/nstep.v1.27007>

Willbergh, Ilmi (2015). The problems of 'competence' and alternatives from the Scandinavian perspective of Bildung. *Journal of Curriculum Studies*, 47(3), 334–354.

Willbergh, Ilmi (2021). Bildung-centered general didactics. In G. W. Noblit (Eds.), *Oxford research encyclopedia of education*. Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/acrefore/9780190264093.013.1554> (även tillgänglig här: https://www.researchgate.net/publication/370131890_Willbergh_2021_Introduction_to_Bildung-centered_general_didactics)

Wahlström, Ninni (2018). When transnational curriculum policy reaches classrooms – teaching as directed exploration. *Journal of Curriculum Studies* 50(5), 654–668.

Öhman, Johan (2014). Om didaktikens möjligheter – ett pragmatiskt perspektiv. *Utbildning & Demokrati*, 23(3), 33–52. <https://doi.org/10.48059/uod.v23i3.1023>

Öhman, J. (2026). Om didaktik, ämnesdidaktik och metodik. ESERGO Essays 5. Örebro universitet <https://www.oru.se/contentassets/9e52e1912da643b893e2a081098894e5/esergo-essays-5---om-didaktik-amnesdidaktik-och-metodik.pdf>

Östman, Leif; Van Poeck, Katrien; & Öhman, Johan (2019). A transactional theory on sustainability learning. In Katrien Van Poeck, Leif Östman and Johan Öhman (Eds.), *Sustainable Development Teaching. Ethical and Political Challenges* (pp. 127–139). Milton Park and New York: Routledge. (Finns som e-bok på universitetsbiblioteket)

Östman, Leif; Van Poeck, Katrien; & Öhman, Johan (2019). A transactional theory on sustainability teaching: Teacher moves. In Katrien Van Poeck, Leif Östman and Johan Öhman (Eds.), *Sustainable Development Teaching. Ethical and Political Challenges* (pp. 140–152). Milton Park and New York: Routledge. (Finns som e-bok på universitetsbiblioteket)

Östman, Leif & Öhman, Johan (2022). A transactional methodology for analysing learning. *Mind, Culture, and Activity*, 30(2), 116–132. <https://doi.org/10.1080/10749039.2022.2042029>

Isiksal, M., & Cakiroglu, E. (2011). The nature of prospective mathematics teachers' pedagogical content knowledge: The case of multiplication of fractions. *Journal of Mathematics Teacher Education*, 14(3), 213–230.

Kang, N. H. (2007). Elementary teachers' teaching for conceptual understanding: Learning from action research. *Journal of Science Teacher Education*, 18(4), 469–495.

Gomez-Zwiep, S. (2008). Elementary teachers' understanding of students' science misconceptions: Implications for practice and teacher education. *Journal of Science Teacher Education*, 19(5), 437–454.

Ward, P., Chey, W. S., & Cho, K. (2022). Evaluating the content knowledge of preservice physical education teachers. *Journal of Teaching in Physical Education*, 42(2), 293–300.

4 Utbildningsformer

I kursen används följande utbildningsformer.

Egna litteraturstudier, föreläsningar och seminarier.

5 Proov

Kursen examineras genom ett prov som består av följande delprestationer. Delprestationerna betygsätts inte var för sig utan ligger till grund för en sammantagen bedömning och betygsättning av provet.

- obligatoriskt deltagande vid undervisningstillfällena,
- en muntlig presentation, och
- en skriftlig inlämningsuppgift.

Vid prov med flera delprestationer gäller följande.

Om det redan under kursens gång framgår att en doktorand inte kan genomföra en viss delprestation får examinator ge en ersättningsuppgift. Förutsättningen är att prestationen inte rimligen låter sig upprepas inom ramen för det aktuella kurstillfället.

6 Betyg

Prov som ingår i utbildningen på forskarnivå bedöms enligt en tvågradig betygsskala med betygen underkänt eller godkänt (lokala föreskrifter).

Betyg ska beslutas av en av universitetet särskilt utsedd lärare (examinator) (HF).

För godkänt betyg på prov som ingår i kursen krävs att doktoranden visar att han eller hon uppfyller målen med kursen enligt avsnitt 2.2, eller, om flera poänggivande prov ingår i kursen, de mål som det aktuella provet avser enligt avsnitt 5.

Den som inte har blivit godkänd vid ordinarie prov ska ges tillfälle till omprov.

Om ett prov har bestått av flera delprestationer får examinator som alternativ till omprov ge en kompletteringsuppgift avseende den delprestation som inte är godkänd.

Om en doktorand har underkänts vid ett prov vid två tillfällen ska, om doktoranden begär det, en annan examinator utses att besluta om betyg.

7 Tillträde till kursen

7.1 Tillträdeskrav

För att få delta i kursen och de prov som ingår i kursen ska sökanden vara antagen till utbildning på forskarnivå vid Örebro universitet.

7.2 Urval

Urval mellan de sökande som är antagna till utbildning på forskarnivå vid Örebro universitet och som uppfyller tillträdeskraven i övrigt enligt ovan sker enligt följande rangordning.

1. Forskarstuderande som är antagen eller associerad till forskarskolan
Utbildningsvetenskap med inriktning mot didaktik.

2. Forskarstuderande som är antagen i annat ämne vid Örebro universitet.

Om inga andra urvalgrunder anges i detta avsnitt ges förtur till sökande med mindre antal kurspoäng kvar till examen, framför sökande med fler återstående kurspoäng. Vid lika poäng sker urval genom lottning. Detta gäller också inom eventuella angivna urvalsgrupper om inget annat sägs.

7.3 Andra sökande än doktorander antagna vid Örebro universitet

Andra sökande än doktorander antagna vid Örebro universitet kan ha rätt att delta i kursen med stöd av regler och/eller avtal om beställd utbildning, gemensam examen, nationella forskarskolor eller samarbete i övrigt med andra högskolor.

Beslut om vilka sådana andra sökande som får delta i kursen fattas separat utifrån de regler och/eller avtal som föranleder ansökan om deltagande i kursen.

För deltagandet i kursen gäller samma bestämmelser som för doktorander som är antagna vid Örebro universitet.

8 Tillgodoräknande av tidigare utbildning och yrkesverksamhet

Regler om tillgodoräknande finns i högskoleförordningen och återges på universitetets webbplats.

9 Övrigt

Övergångsbestämmelser